

2021 m. lapkričio 10 d.

Valdančiosios tarybos

Sprendimas Nr. 17/2021

dėl Europos darbo institucijos tarpininkavimo procedūros taisyklių

EUROPOS DARBO INSTITUCIJOS VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija, iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2016/344¹ (toliau – steigimo reglamentas ir Institucija), ypač į jo 13 straipsnį,

kadangi:

- (1) Institucija įsteigta siekiant padėti didinti teisingumą ir pasitikėjimą vidaus rinka. Institucijos tikslas – padėti užtikrinti sąžiningą darbo jėgos judumą visoje Sąjungoje ir padėti valstybėms narėms ir Komisijai koordinuoti Sąjungoje socialinės apsaugos sistemas. Tuo tikslu Institucija turėtų tarpininkauti ir padėti rasti sprendimą kilus tarpvalstybiniam valstybių narių ginčui dėl atskirų Sąjungos teisės taikymo tose srityse, kurioms taikomas steigimo reglamentas, atvejų;
- (2) steigimo reglamentu Valdančiajai tarybai pavedama patvirtinti tarpininkavimo procedūros taisykles, įskaitant taisykles dėl darbo tvarkos ir tarpininkų skyrimo, taikytinų terminų, valstybių narių, Komisijos ir Institucijos ekspertų dalyvavimo ir dėl galimybės Tarpininkavimo komisijai posėdžiauti iš kelių narių sudarytoms grupėms. 2020 m. gruodžio 15 d. Valdančioji taryba priėmė Sprendimą 20/2020, kuriuo įsteigiama Tarpininkavimo darbo grupė, kad ji konsultuotų Instituciją ir padėtų jai įgyvendinti steigimo reglamentą dėl tarpininkavimo ir nustatyti būtiną tvarką;

¹ OL L 186, .2019 7.11, p. 21–56

- (3) Institucijos tarpininkavimo procedūra neturėtų pažeisti Administracinės komisijos kompetencijos, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 883/2004 72 straipsnyje². Ši kompetencija, be kita ko, apima visų administracinių klausimų ar klausimų, susijusių su Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir 987/2009³ nuostatų aiškinimu, sprendimą;
- (4) siekiant užtikrinti sklandų Institucijos ir Administracinės komisijos bendradarbiavimą tais tarpininkavimo atvejais, kurie visiškai ar iš dalies susiję su socialinės apsaugos klausimais, abi įstaigos turėtų sudaryti bendradarbiavimo susitarimą;
- (5) siekiant geriau koordinuoti bylų perdavimą ir Institucijos ir tinklo SOLVIT keitimąsi informacija, abi įstaigos turėtų sudaryti bendradarbiavimo susitarimą;
- (6) tarpininkavimo procedūra siekiama suderinti skirtingus valstybių narių, kurios gavusios prašymą ir susitarusios, nusprendžia perduoti bylą tarpininkauti, požiūrį. Rezultatas bus neprivaloma nuomonė bendru valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, susitarimu, kuri gali būti priimta dalyvaujant kitiems suinteresuotiesiems subjektams, įtrauktiems į tarpininkavimo procesą, kaip numatyta steigimo reglamento 13 straipsnyje;
- (7) procedūros taisyklėse turėtų būti numatyta veiksminga ir efektyvi tarpininkavimo procedūra, pagrįsta tarptautiniu mastu pripažintais principais ir normomis, taikomomis tokio pobūdžio ginčų sprendimo mechanizmams. Jose taip pat turėtų būti numatyta, kad valstybių narių perduoti ginčai būtų sprendžiami laiku;
- (8) šiose procedūros taisyklėse pateiktos nuostatos papildo ir paaiškina steigimo reglamento, ypač jo 13 straipsnio, nuostatas,

NUSPRENDĖ:

² OL L 166, .2004 4.30, p. 1–123

³ OL L 284, 2009.10.30, p. 1–42

Vienintelis straipsnis

Priimamos prie šio sprendimo pridedamos tarpininkavimo procedūros taisyklės.

Priimta Bratislavoje, 2021 m. lapkričio 10 d.

Valdančiosios tarybos vardu

Tom BEVERS

Pirmininkas

TARPININKAVIMO PROCEDŪROS TAISYKLĖS

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiose procedūros taisyklėse vartojamų terminų apibrėžtys:

- i. steigimo reglamentas – Reglamentas (ES) 2019/1149, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija⁴;
- ii. Valdančioji taryba – Valdančioji taryba, nurodyta steigimo reglamento 16 straipsnyje;
- iii. socialinių partnerių organizacijos – Sąjungos lygmens socialinių partnerių organizacijų nariai pagal steigimo reglamento 17 straipsnio 1 dalį, taip pat nacionaliniai ir sektorių socialiniai partneriai;
- iv. nacionaliniai ryšių palaikymo pareigūnai arba NRPP – steigimo reglamento 32 straipsnyje nurodyti pareigūnai;
- v. Administracinė komisija – Reglamento (EB) Nr. 883/2004 71 straipsnyje nurodyta Socialinių apsaugos sistemų koordinavimo administracinė komisija⁵;
- vi. tinklas SOLVIT – tinklas, sukurtas pagal 2013 m. rugsėjo 17 d. Komisijos rekomendaciją dėl SOLVIT principų⁶;
- vii. nacionaliniai SOLVIT centrai apima ir „vietos centrą“, ir „pagrindinį centrą“ valstybėje narėje, kaip apibrėžta 2013 m. rugsėjo 17 d. Komisijos rekomendacijoje dėl SOLVIT principų;
- viii. atskiras Sąjungos teisės taikymo atvejis – Sąjungos teisės taikymo atvejai, kai valstybės narės gali kreiptis dėl tarpininkavimo, įskaitant institucijas, asmenis ir juridinius asmenis, kurie gali būti nustatyti valstybėse narėse, kurios yra ginčo šalys, ir kai dviejų ar daugiau valstybių narių požiūris į Sąjungos teisės taikymą steigimo reglamento taikymo srityse skiriasi;
- ix. tarpininkas – asmuo, kuris vykdo tarpininkavimą pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 3 dalį ir kurį pagal procedūros taisyklių 7 straipsnį skiria Valdančioji taryba;
- x. Tarpininkavimo komisijos ekspertas – pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 5 dalį Tarpininkavimo komisijoje posėdžiaujantis asmuo, kurį pagal procedūros taisyklių 7 straipsnį skiria Valdančioji taryba;
- xi. ekspertai, dalyvaujantys kaip patarėjai – valstybės narės, Komisijos ir Institucijos ekspertai, nurodyti steigimo reglamento 13 straipsnio 3 dalyje (pirmajame

⁴ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1149, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija, iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2016/344 (OL L 186, 2019 7 11, p. 21-56)

⁵ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004.4.30, p.1)

⁶ 2013 m. rugsėjo 17 d. Komisijos rekomendacija 2013/461/ES dėl SOLVIT principų (OL L 249, 2013 9 19, p. 10–15)

tarpininkavimo etape), Komisijos ir Institucijos ekspertai, nurodyti steigimo reglamento 13 straipsnio 5 dalyje (antrajame tarpininkavimo etape), taip pat ekspertai, nurodyti procedūros taisyklių 19 straipsnio 19 ir 20 dalyse.

I. PROCEDŪROS TAISYKLĖS

A. Bendrosios nuostatos

2 straipsnis

Tikslas

Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 1 dalį Institucija gali padėti rasti sprendimą kilus dviejų ar daugiau valstybių narių ginčui dėl atskirų Sąjungos teisės taikymo steigimo reglamento taikymo srityse atvejų. Tokio tarpininkavimo tikslas – suderinti skirtingus valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, požiūrius ir priimti neprivalomą nuomonę.

3 straipsnis

Taikymo sritis

- (1) Ginčai, priimtini tarpininkavimo procedūrai, yra valstybių narių ginčai dėl atskirų Sąjungos teisės taikymo steigimo reglamento 1 straipsnio 4 dalies taikymo srityse atvejų.
- (2) Tarpininkavimo procedūra nesusijusi su Sąjungos teisės klausimais, dėl kurių reikia pateikti Sąjungos lygmens teisinę nuomonę. Tačiau ginčai, susiję su valstybės narės vykdomu Sąjungos teisės taikymu remiantis išaiškinimu, kurį jau pateikė Europos Sąjungos Teisingumo Teismas arba bet kuri kita specializuota institucija, kuriai pagal Sąjungos teisę pavesta teikti tokius išaiškinimus, yra priimtini.
- (3) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 1 ir 9 dalis tarpininkavimo procedūra nedaromas poveikis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo įgaliojimams. Bylos, kurios nagrinėjamos nacionalinio ar Sąjungos lygmens teisme, Institucijos tarpininkavimo procedūrai neperduodamos. Jeigu tarpininkavimo procedūros metu pradedamas teismo procesas nacionaliniu arba Sąjungos lygmeniu, valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, nedelsdamos apie tai informuoja Instituciją ir kitą (-as) valstybę (-es) narę (-es), ir tarpininkavimo procedūra sustabdoma.

4 straipsnis

Pagrindiniai principai

- (1) Institucija siekia nustatyti veiksmingą tarpininkavimo procedūrą, pagal kurią būtų užtikrintas struktūrinis procesas, skirtas suderinti skirtingus valstybių narių požiūrius ir priimti neprivalomą nuomonę.
- (2) Tarpininkavimo procedūra grindžiama neutralumo, nešališkumo, lojalaus bendradarbiavimo ir įtraukumo principais. Institucija taip pat užtikrina, kad tarpininkavimo procedūra būtų siekiama greitos ir subalansuotos neprivalomos nuomonės ir kad būtų užtikrinta nešališka procedūra, laikantis sąžiningumo ir veiksmingumo principų.
- (3) Tarpininkai, Tarpininkavimo komisijos ekspertai ir ekspertai, dalyvaujantys kaip patarėjai, laikosi griežto konfidencialumo su tarpininkavimo procedūra susijusių duomenų, dokumentų, išvadų, diskusijų ir rezultatų atžvilgiu, nepažeisdami steigimo reglamento ir šių procedūros taisyklių nuostatų dėl ataskaitų teikimo.
- (4) Tarpininkai, Tarpininkavimo komisijos ekspertai ir ekspertai, dalyvaujantys tarpininkavimo procedūroje kaip patarėjai, veikia ne kaip savo valstybės narės atstovai, o nešališkai, remdamiesi savo profesinėmis ekspertinėmis žiniomis. Jie nedalyvauja kaip tarpininkai ar Tarpininkavimo komisijos ekspertai ginče, kurio viena iš šalių yra juos paskyrusi valstybė narė, kai jų nešališkumui gali kilti bet koks kitas pavojus arba kai dėl jų dalyvavimo gali kilti interesų konfliktas. Tačiau tarpininkai arba Tarpininkavimo komisijos ekspertai gali veikti kaip nacionaliniai atstovai pagal 19 straipsnio 2 dalį, kai juos paskyrusi valstybė narė yra ginčo šalis.

5 straipsnis

Bendrosios sąlygos

- (1) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 2 ir 7 dalis tarpininkavimo procedūra pradedama vienai ar daugiau susijusių valstybių narių paprašius ir yra savanoriška. Ji vykdoma tik gavus visų valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, sutikimą.
- (2) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 8 dalį valstybės narės užtikrina, kad visi su byla susiję asmens duomenys būtų paversti anoniminiais taip, kad nebebūtų įmanoma nustatyti duomenų subjekto tapatybės. Ši nuostata taip pat taikoma nacionaliniams SOLVIT centrams, kurie gali perduoti bylas svarstyti Institucijai. Institucija netvarko su byla susijusių asmenų asmens duomenų jokių tarpininkavimo procedūros etapų.

- (3) Laikydamosi lojalaus bendradarbiavimo principo, valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, stengiasi laikytis šiose procedūros taisyklėse nurodytų orientacinių terminų, kad tarpininkavimo procedūra būtų veiksminga ir efektyvi.

6 straipsnis

Galimybė susipažinti su dokumentais

Paraiškos dėl galimybės susipažinti su Institucijos dokumentais nagrinėjamos pagal 2020 m. balandžio 24 d. Valdančiosios tarybos sprendimą Nr. 8/2020, kuriuo nustatomos Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 taikymo Europos darbo institucijos dokumentams taisyklės. EEE šalys ir Šveicarija taip pat svarsto paraiškas deramai atsižvelgdamos į lojalaus bendradarbiavimo principą.

B. Struktūra ir organizavimas

7 straipsnis

Tarpininkų ir Tarpininkavimo komisijos ekspertų skyrimas

- (1) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 3 dalį pirmuoju tarpininkavimo etapu vykdomas procesas, kuriame dalyvauja valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, ir tarpininkas. Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 4 dalį, jei pirmuoju tarpininkavimo etapu nerandama sprendimo, Institucija pradeda antrąjį tarpininkavimo etapą Tarpininkavimo komisijoje, jei visos valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, sutinka. Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 5 dalį Tarpininkavimo komisiją sudaro valstybių narių ekspertai, išskyrus valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, ekspertus.
- (2) Valdančioji taryba paskiria pakankamai tarpininkų ir ekspertų iš valstybių narių, kurie posėdžiaus Tarpininkavimo komisijoje. Institucija paskelbia kvietimą valstybių narių Valdančiosios tarybos nariams siūlyti asmenis, kurie galėtų būti tarpininkais arba ekspertais, posėdžiaujančiais Tarpininkavimo komisijoje. Šiuo tikslu naudojama prie šių procedūros taisyklių pridedama standartinė kvietimo forma.
- (3) Tarpininkais pasiūlyti asmenys turi turėti reikiamų žinių ir įgūdžių ginčų sprendimo mechanizmų, įskaitant tarpininkavimą, srityje ir, pageidautina, pagrindinių žinių, susijusių su bet kuria iš skirtingų tarpininkavimo procedūros sričių. Tarpininkavimo komisijos ekspertais pasiūlyti asmenys turi turėti reikiamų ekspertinių žinių ir kompetencijos ginčams, susijusiems su bet kuria iš skirtingų tarpininkavimo procedūros sričių, spręsti. Paskirti tarpininkai ir Tarpininkavimo komisijos ekspertai dalyvauja specializuotuose mokymuose apie tarpininkavimo metodus, įskaitant tarpininkavimo procedūros taisykles, taip pat darbo santykių ir kolektyvinių sutarčių

srityje, kad būtų užtikrintas aukštas tarpininkavimo procedūros ir neprivalomų nuomonių kokybės standartas.

- (4) Institucija sudaro visų gautų kandidatūrų sąrašą, į kurį įtraukia visus prie procedūros taisyklių pridėtoje standartinėje formoje nurodytus duomenis, ir įvertina, ar, Institucijos nuomone, tarpininkais ir ekspertais pasiūlyti asmenys atitinka 3 dalies reikalavimus. Sąrašas siunčiamas Valdančiajai tarybai, kuri iš šio sąrašo 36 mėnesių laikotarpiui paskiria ne mažiau kaip 6 tarpininkus ir 18 Tarpininkavimo komisijos ekspertų. Tarpininkai ir Tarpininkavimo komisijos ekspertai gali būti skiriami kelioms kadencijoms iš eilės. Institucija nuolat atnaušina tarpininkų ir Tarpininkavimo komisijos ekspertų sąrašą. Siekiant užtikrinti tarpininkavimo procedūros tęstinumą, sąrašas automatiškai pratęsiamas pasibaigus šiam laikotarpiui, kol nesudaromas naujas sąrašas. Jei paskirtas tarpininkas arba Tarpininkavimo komisijos ekspertas atsisako pareigų iki kadencijos pabaigos, Valdančioji taryba likusiam laikotarpiui paskiria pakaitinį asmenį Valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, susitarimu, visi tarpininkai arba Tarpininkavimo komisijos ekspertai toliau nagrinėja ginčus, kurie buvo pradėti nesibaigus kadencijai, ir eina pareigas iki tarpininkavimo pabaigos pagal 18 straipsnį.
- (5) Paskirti tarpininkai ar Tarpininkavimo komisijos ekspertai, įskaitant Tarpininkavimo komisijos pirmininką ir pirmininko pavaduotojus, ir ekspertai, dalyvaujantys kaip patarėjai, veikia neutraliai ir nešališkai pagal 4 straipsnio 4 dalį. Jie vengia bet kokių situacijų, galinčių sukelti galimus interesų konfliktus. Kiekvienas tarpininkas arba Tarpininkavimo komisijos ekspertas, paskirtas spręsti konkretų ginčą, pasirašo deklaraciją, kurioje patvirtina, kad jis nėra interesų konflikto situacijoje, ir, pasikeitus aplinkybėms, informuoja Instituciją apie bet kokį interesų konfliktą. Naudotina deklaracija apie interesų konflikto nebuvimą pridedama prie šių procedūros taisyklių.
- (6) Valdančioji taryba užtikrina, kad paskirtų tarpininkų ir Tarpininkavimo komisijos ekspertų sąrašė būtų užtikrinta reikiama geografinė, profesinė ir lyčių pusiausvyra.
- (7) Tarpininkų ar Tarpininkavimo komisijos ekspertų, įskaitant Tarpininkavimo komisijos pirmininką ir pirmininko pavaduotojus, taip pat ekspertų, dalyvaujančių kaip patarėjai, išlaidos, patirtos vykdant šiose procedūros taisyklėse numatytas pareigas, kompensuojamos pagal 2019 m. rugsėjo 11 d. vykdomojo direktoriaus sprendimą Nr. 1/2019 dėl kelionės, dienpinigių ir kitų išlaidų kompensavimo taisyklių.

8 straipsnis

Tarpininkavimo komisija

A. Ekspertų grupių sudarymas

- (1) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 6 dalį Tarpininkavimo komisija gali posėdžiauti visa sudėtimi arba iš kelių narių sudarytomis grupėmis.

B. Pirmininkavimo sistema

- (2) Pirmininką ir du pirmininko pavaduotojus 36 mėnesių kadencijai skiria Valdančioji taryba. Išimties tvarka pirmininkų pavaduotojų pradinė kadencija trunka 48 mėnesius. Šiuo tikslu Institucija, naudodama 7 straipsnio 2 dalyje nurodytą standartinę formą, kviečia valstybių narių Valdančios tarybos narius siūlyti asmenis į šias pareigas. Dėl šio straipsnio 4 dalyje nurodytų priežasčių paskirtasis pirmininkas, pirmasis ir antrasis pirmininko pavaduotojai turi būti iš skirtingų valstybių narių, laikantis būtinos geografinės ir lyčių pusiausvyros. Jei į pirmininko ir pirmininko pavaduotojų pareigas pasiūloma daugiau asmenų nei reikia, Valdančioji taryba priima sprendimą balsuodama pagal steigimo reglamento 21 straipsnį.
- (3) Siekiant užtikrinti tarpininkavimo procedūros tęstinumą, šio straipsnio 2 dalyje nurodyta kadencija automatiškai pratęsiama, kol nepaskiriamas naujas pirmininkas ir pirmininko pavaduotojai. Jei pirmininkas arba pirmininko pavaduotojai atsisako pareigų iki šios kadencijos pabaigos, Valdančioji taryba likusiam laikotarpiui paskiria pakaitinį asmenį.
- (4) Pirmasis pirmininko pavaduotojas atlieka pirmininko funkcijas, visų pirma tais atvejais, kai pagal šių procedūros taisyklių 4 straipsnio 4 dalį ir steigimo reglamento 13 straipsnio 5 dalį pirmininkui neleidžiama arba jis negali dalyvauti. Antrasis pirmininko pavaduotojas atlieka pirmininko funkcijas, visų pirma tais atvejais, kai pirmininkui ir pirmajam pirmininko pavaduotojui neleidžiama arba jie negali dalyvauti.
- (5) Pirmininkas atlieka šias funkcijas:
 - a) kviečia paskirtus Tarpininkavimo komisijos ekspertus, turinčius atitinkamos patirties ginčo srityje, dalyvauti Tarpininkavimo komisijos veikloje, paskiria Tarpininkavimo komisijos ekspertų grupę ir informuoja valstybes nares, kurios yra ginčo šalys, įskaitant jų atitinkamus NRPP ir Instituciją apie jos sudėtį, kaip numatyta 19 straipsnio 11 dalyje;
 - b) skiria pranešėją iš Tarpininkavimo komisijos arba ekspertų grupės ekspertų, priklausomai nuo atvejo, kaip numatyta šio straipsnio 8 dalyje;
 - c) pirmininkauja visiems Tarpininkavimo komisijos arba grupės posėdžiams, priklausomai nuo atvejo;

- d) veikia kaip Tarpininkavimo komisijos atstovas ir pagrindinis kontaktinis centras palaikant ryšius ir santykius su Valdančiąja taryba, valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, įskaitant jų atitinkamus NRPP ir Instituciją
- e) koordinuoja Tarpininkavimo komisijos darbą, užtikrindamas, kad Tarpininkavimo komisija laikytųsi 4 straipsnyje numatytų pagrindinių principų ir 19 straipsnyje numatytos darbo tvarkos;
- f) užtikrina aukštą tarpininkavimo procedūros ir neprivalomų nuomonių kokybę;
- g) konsultuodamasis su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, pagal 19 straipsnį priima sprendimą dėl veiksmingiausios darbo tvarkos antrajam tarpininkavimo procedūros etapui vykdyti.

Vykdydamas šias funkcijas, pirmininkas konsultuojasi su pirmininko pavaduotojais, kurie jam padeda.

C. Sudėtis

- (6) Tarpininkavimo komisijos grupę sudaro pirmininkas, pirmininko pavaduotojai ir bent šeši kiti Tarpininkavimo komisijos ekspertai, atrinkti iš Valdančiosios tarybos pagal 7 straipsnio 4 dalį paskirtų ekspertų sąrašo. Siekiant užtikrinti procedūros veiksmingumą ir efektyvumą, Tarpininkavimo komisijos grupę preliminariai turėtų sudaryti ne daugiau kaip dvylika Tarpininkavimo komisijos ekspertų iš valstybių narių, kurios nėra ginčo šalys.
- (7) Skirdamas Tarpininkavimo komisijos ekspertų grupę, pirmininkas užtikrina, kad ją sudarytų Tarpininkavimo komisijos ekspertai, turintys atitinkamų žinių ir patirties, susijusių su ginčo pobūdžiu ir sritimi, ir, jei įmanoma, kad joje būtų paisoma būtinos geografinės ir lyčių pusiausvyros.
- (8) Dėl kiekvieno ginčo, kuris svarstomas Tarpininkavimo komisijoje, pirmininkas paskiria pranešėją iš Tarpininkavimo komisijos arba ekspertų grupės ekspertų, priklausomai nuo konkretaus atvejo, atsižvelgdamas į ginčo pobūdį ir to eksperto patirtį, kompetenciją ir galimybes dalyvauti. Pranešėjas yra atsakingas už faktinės ataskaitos ir neprivalomos nuomonės rengimą, atsižvelgdamas į visas Tarpininkavimo komisijos arba ekspertų grupės narių, priklausomai nuo konkretaus atvejo, valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, ir kitų ekspertų, kurie dalyvauja kaip patarėjai, nuomones pagal 19 straipsnį.

C. Preliminarūs tarpininkavimo procedūros etapai

9 straipsnis

Valstybių narių prašymas

- (1) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 2 dalį, jei valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys, nepavyksta išspręsti ginčo tiesiogiai ir vykdant tarpusavio dialogą,

vienai ar daugiau susijusių valstybių narių paprašius Institucija pradeda tarpininkavimo procedūrą.

- (2) Prašyme turėtų būti aiškiai išdėstyti prašymą pateikusios (-ių) valstybės (-ių) narės (-ių) susirūpinimą keliantys klausimai ir turi būti pateiktas išsamus pareiškimas. Prie šių procedūros taisyklių pridedamas išsamaus pareiškimo, įskaitant jame pateiktiną informaciją, pavyzdys. Institucija gali paprašyti susijusios (-ių) valstybės (-ių) narės (-ių) pateikti papildomos informacijos ir (arba) paaiškinimų, kurie yra būtini siekiant patikimai įvertinti ginčą. Susijusios valstybės narės visus su byla susijusius asmens duomenis paverčia anoniminiais, kaip numatyta 5 straipsnio 2 dalyje.
- (3) Gavusi tokį prašymą, Institucija patvirtina jo gavimą. Jei ginčas visiškai ar iš dalies susijęs su socialinės apsaugos klausimais, Institucija, prieš pradėdama tarpininkavimo procedūrą pagal 14 straipsnį, deramai atsižvelgia į visus Administracinės komisijos ar valstybių narių prašymus perduoti su socialine apsauga susijusį klausimą Administracinei komisijai, kaip numatyta 11 straipsnyje.

10 straipsnis

Tarpininkavimas Institucijos iniciatyva

- (1) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 2 dalį Institucija gali pasiūlyti pradėti tarpininkavimo procedūrą savo iniciatyva. Pagal steigimo reglamento 7 straipsnio 1 dalies e punktą Institucija svarsto, ar pagal steigimo reglamento 7 straipsnio 1 dalį neišspręstus prašymus perduoti spręsti pagal tarpininkavimo procedūrą pagal 13 straipsnio 2 dalį. Tokiu atveju Institucija prašo kiekvienos valstybės narės, kuri yra galimo ginčo šalis, per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo raštu, įskaitant elektronines priemones, patvirtinti, ar jau buvo bandyta galimą ginčą spręsti tiesioginiu būdu ir vykdant dialogą, ir ar ji sutinka, kad Institucija pradėtų tarpininkavimo procedūrą, jei ginčo nepavyko išspręsti tiesioginiu būdu ar vykdant dialogą.
- (2) Jeigu visos valstybės narės, kurios yra galimo ginčo šalys, informuoja Instituciją, kad tiesioginis bendravimas ir dialogas jau vyko, o sprendimas nerastas, ir duoda atitinkamą sutikimą, Institucija pradeda tarpininkavimo procedūrą pagal 14 straipsnį ir nedarant poveikio 11 straipsniui.

11 straipsnis

Ginčai, visiškai ar iš dalies susiję su socialinės apsaugos klausimais

- (1) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 10 dalį tarpininkavimu nedaromas poveikis Administracinės komisijos kompetencijai. Be to, tarpininkaujant atsižvelgiama į visus svarbius Administracinės komisijos sprendimus.

- (2) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 11 dalį, kai ginčas visiškai ar iš dalies susijęs su socialinės apsaugos klausimais, Institucija apie tai praneša Administracinei komisijai. Administracinei komisijai paprašius ir valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, pritarus, Institucija klausimą dėl socialinės apsaugos perduoda Administracinei komisijai. Valstybės narės, kuri yra ginčo šalis, prašymu, Institucija klausimą dėl socialinės apsaugos perduoda svarstyti Administracinei komisijai. Tas klausimas gali būti perduodamas bet kuriuo tarpininkavimo etapu.
- (3) Institucija ir Administracinė komisija sudaro bendradarbiavimo susitarimą, siekdamas užtikrinti sklandų bendradarbiavimą, koordinuoti veiksmus abipusiu susitarimu ir išvengti dvigubo tarpininkavimo tais atvejais, kurie susiję ir su socialinės apsaugos, ir su darbo teisės klausimais. Į bendradarbiavimo susitarimą įtraukiama steigimo reglamento 13 straipsnio 10 ir 11 dalių įgyvendinimo tvarka, kuri laikoma neatskiriama šių procedūros taisyklių dalimi.

12 straipsnis

Tinklo SOLVIT perduodami klausimai

- (1) Remdamasis steigimo reglamento 23 konstatuojamąja dalimi, tinklas SOLVIT gali kreiptis į Instituciją, kad ši apsvarstytų probleminius atvejus, kurių negalima išspręsti dėl nacionalinių administracijų skirtumų.
- (2) Siekiant geriau koordinuoti klausimų perdavimą ir informacijos mainus, Institucija ir tinklas SOLVIT sudaro bendradarbiavimo susitarimą. Tinklo SOLVIT Institucijai svarstyti perduoti klausimai nagrinėjami pagal susitarimą.

13 straipsnis

Valstybės narės atsisakymas dalyvauti tarpininkavimo procedūroje

Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 7 dalį, jeigu valstybė narė nusprendžia tarpininkavimo procedūroje nedalyvauti, ji per 15 darbo dienų nuo Institucijos prašymo gavimo pagal 14 straipsnio 3 dalį raštu, taip pat elektroninėmis priemonėmis, informuoja Instituciją ir kitas valstybes nares, kurios yra ginčo šalys, apie savo sprendimo priežastis.

14 straipsnis

Valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, tiesioginis bendravimas ir dialogas

- (1) Valstybės narės gali prašyti Institucijos pradėti tarpininkavimo procedūrą, kai jau išnaudotos visos pastangos išspręsti ginčą tiesioginiu būdu arba vykdant dialogą.

- (2) Gavusi visų valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, prašymą, Institucija, patikrinusi, ar ginčas patenka į tarpininkavimo procedūros taikymo sritį, pradeda pirmąjį tarpininkavimo procedūros etapą, nepažeisdama 11 straipsnio nuostatų. Susijusios valstybės narės per 15 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos pateikia Institucijai 9 straipsnio 2 dalyje nurodytą išsamų pareiškimą.
- (3) Kai prašymą pateikia ne visos valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, Institucija, prieš pradėdama pirmąjį tarpininkavimo procedūros etapą, susisiečia su prašymo nepateikusia (-iomis) valstybe (-ėmis) nare (-ėmis), kad patvirtintų savo dalyvavimą tarpininkavimo procedūroje. Susijusi (-ios) valstybė (-ės) narė (-ės) per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos raštu, taip pat ir elektroninėmis priemonėmis, patvirtina savo sutikimą arba nesutikimą. Kai visos susijusios valstybės narės sutinka dalyvauti tarpininkavimo procedūroje, per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai valstybės narės praneša Institucijai apie savo sutikimą, jos pateikia Institucijai 9 straipsnio 2 dalyje nurodytą išsamų pareiškimą.
- (4) Jei viena ar daugiau valstybių narių nusprendžia nedalyvauti tarpininkavimo procedūroje, atitinkamai taikomas 13 straipsnis.

D. Tarpininkavimo procedūros etapai

15 straipsnis

Pirmasis tarpininkavimo etapas

- (1) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 2 dalį, jei valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys, nepavyksta išspręsti ginčo tiesiogiai ir vykdant tarpusavio dialogą, Institucija pradeda tarpininkavimo procedūrą ir apie tai raštu praneša valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys. Tokio pranešimo data laikoma pirmojo tarpininkavimo etapo pradžios data.
- (2) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 3 dalį pirmuoju tarpininkavimo etapu vykdomas procesas, kuriame dalyvauja valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, ir tarpininkas, kuris bendru sutarimu priima neprivalomą nuomonę.
- (3) Kai tik tarpininkas paskiriamas pagal 19 straipsnio 5 dalį, Institucija paskirtam tarpininkui pateikia išsamius pareiškimus ir bet kokią kitą su ginču susijusią papildomą informaciją ir (arba) paaiškinimus, kuriuos pagal 9 straipsnio 2 dalį pateikė valstybės narės, kurios yra ginčo šalys.
- (4) Tarpininkas vykdo tarpininkavimo procedūrą laikydamasis 19 straipsnyje numatytos taikytinos darbo tvarkos.

- (5) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 4 dalį, jei pirmuoju tarpininkavimo etapu nerandama sprendimo, Institucija pradeda antrąjį tarpininkavimo etapą Tarpininkavimo komisijoje, jei visos valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, sutinka.

16 straipsnis

Antrasis tarpininkavimo etapas

- (1) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 5 dalį Tarpininkavimo komisija, kurią sudaro valstybių narių ekspertai, išskyrus valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, ekspertus, bando suderinti skirtingus valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, požiūrius ir sutaria dėl neprivalomos nuomonės.
- (2) Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tos dienos, kai tarpininkas pateikia galutinę faktinę ataskaitą, kaip numatyta 19 straipsnio 10 dalyje, kurioje nurodoma, kad per pirmąjį tarpininkavimo etapą nebuvo rastas joks sprendimas, Institucija, jei tam pritaria visos valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, pradeda antrąjį tarpininkavimo etapą. Apie tai raštu pranešama valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys. Tokio pranešimo data laikoma antrojo tarpininkavimo etapo pradžios data.
- (3) Institucija Tarpininkavimo komisijos pirmininkui pateikia tarpininko parengtą galutinę faktinę ataskaitą, išsamius pareiškimus ir bet kokią kitą su ginču susijusią papildomą informaciją ir (arba) paaiškinimus, kuriuos pateikė valstybės narės, kurios yra ginčo šalys.
- (4) Tarpininkavimo komisija vykdo tarpininkavimo procedūrą laikydamasi 19 straipsnyje numatytos taikytinos darbo tvarkos.

17 straipsnis

Tarpininkavimo rezultatas

- (1) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 3 ir 5 dalis tarpininkavimo procedūros rezultatas yra neprivalomos nuomonės priėmimas. Neprivalomoje nuomonėje atsižvelgiama į ES *acquis* ir kitus aiškinamuosius dokumentus, kuriuos pateikia Sąjungos teisės aktais įgaliotos specializuotos įstaigos. Joje gali būti pateiktos rekomendacijos ir konkretūs sprendimai, kaip išspręsti ginčą. Neprivalomos nuomonės pavyzdys pridedamas prie šių procedūros taisyklių. Jei tam tikru klausimu nepavyksta pasiekti bendro sutarimo, neprivaloma nuomonė nepriimama.

- (2) Priimta neprivaloma nuomonė neturi jokios teisinės galios, nėra teisiškai privaloma ar vykdytina. Be to, ja nedaromas poveikis tam, kad Europos Komisija pradėtų pažeidimo nagrinėjimo procedūrą arba kad ji būtų pradėta Europos Sąjungos Teisingumo Teisme ar nacionalinėse valdžios institucijose. Vis dėlto, valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys, susitarus dėl sprendimo, kiekviena valstybė narė turėtų imtis priemonių, būtinų jam įgyvendinti per sutartą laikotarpį, ir pranešti Institucijai apie tai pagal 20 straipsnį
- (3) Institucija imasi reikiamų priemonių, kad sudarytų ir tvarkytų ginčų, perduotų ir išspręstų taikant tarpininkavimo procedūrą, registrą elektroniniu formatu.

18 straipsnis

Tarpininkavimo procedūros pabaiga ir sustabdymas

- (1) Pradėjus tarpininkavimo procedūrą, ji baigiama neprivalomos nuomonės priėmimo dieną bet kuriame tarpininkavimo procedūros etape.
- (2) Tarpininkavimo procedūra taip pat gali baigtis:
 - a) pirmajame etape – rašytiniu tarpininko pareiškimu, parengtu pasikonsultavus su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, kad tolesnės tarpininkavimo pastangos būtų neveiksmingos arba kad iki 19 straipsnio 9 dalyje nustatytų terminų pabaigos nepavyko pasiekti bendro susitarimo dėl neprivalomos nuomonės priėmimo, ir viena ar daugiau susijusių valstybių narių nesutinka, kad Institucija to pareiškimo dieną pradėtų antrąjį tarpininkavimo etapą;
 - b) antrajame etape – rašytiniu Tarpininkavimo komisijos pirmininko, pasikonsultavus su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, pareiškimu, kad tolesnės pastangos suderinti skirtingus valstybių narių požiūrius būtų neveiksmingos arba kad iki 19 straipsnio 16 dalyje numatyto termino pabaigos, t. y. to pareiškimo dieną, nėra bendro sutarimo dėl neprivalomos nuomonės priėmimo;
 - c) rašytiniu tarpininko arba Tarpininkavimo komisijos pirmininko, pasikonsultavus su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, pareiškimu, kad valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, pateiktą informaciją, įrodymus, faktus ir aplinkybes reikia patikrinti arba kad reikia papildomos informacijos, o susijusios valstybės narės nesutinka su tarpininko arba Tarpininkavimo komisijos pirmininko pasiūlymu pagal 19 straipsnio 22 dalį;
 - d) vienos ar daugiau valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, rašytiniu prašymu bet kuriame tarpininkavimo procedūros etape to prašymo pateikimo dieną;
 - e) Administracinės komisijos rašytiniu prašymu prieš pradėdant pirmąjį tarpininkavimo procedūros etapą, susitarus su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, perduoti su socialine apsauga susijusį klausimą Administracinei komisijai to prašymo pateikimo dieną;

- f) Administracinės komisijos rašytiniu prašymu ir susitarus su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, bet kuriame tarpininkavimo procedūros etape perduoti su socialine apsauga susijusį klausimą Administracinei komisijai, nurodant, kad ginčas yra susijęs su Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 naujo aiškinimo elementais, kurie nebuvo akivaizdūs arba dokumentais pagrįsti, kai ji buvo informuota prieš pradėdant pirmąjį tarpininkavimo procedūros etapą, to prašymo pateikimo dieną;
 - g) bet kurios valstybės narės, kuri yra ginčo šalis, rašytiniu prašymu perduoti klausimą dėl socialinės apsaugos koordinavimo Administracinei komisijai bet kuriame tarpininkavimo procedūros etape to prašymo pateikimo dieną.
- (3) Tarpininkavimo procedūra sustabdoma:
- a) bet kuriame tarpininkavimo procedūros etape vienos ar daugiau valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, rašytiniu prašymu, kuriame nurodoma, kad tarpininkavimo procedūros metu pradėtas teismo procesas;
 - b) kai pradėta tarpininkavimo procedūra dėl ginčo, kuris visiškai ar iš dalies susijęs su socialinės apsaugos klausimais ir kuris bet kuriame tarpininkavimo procedūros etape buvo perduotas Administracinei komisijai.

II. DARBO TVARKA

19 straipsnis

A. Bendrosios nuostatos

- (1) Atlikdami savo darbą tarpininkai ir Tarpininkavimo komisija vadovaujasi praktiniais ir lanksčiais darbo metodais, įskaitant keitimąsi e. laiškais, internetinius susitikimus, telefonines ar vaizdo konferencijas, laikydamiesi 4 straipsnyje įtvirtintų pagrindinių principų.
- (2) Valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, paskiria nacionalinį atstovą, kuris joms atstovaus tarpininkavimo procedūros metu ir kuriam gali padėti kiti tos pačios valstybės narės ekspertai. Valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, paskirti nacionaliniai ryšių palaikymo pareigūnai yra informuojami ir veikia kaip procedūros tarpininkai, o prireikus – kaip atitinkamų valstybių narių, tarpininko ir Tarpininkavimo komisijos pirmininko bendravimo kontaktiniai centrai tarpininkavimo procedūros metu.
- (3) Visi fiziniai procesai abiejuose tarpininkavimo procedūros etapuose vyksta Institucijos būstinėje, nebent valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, ir tarpininkas arba Tarpininkavimo komisijos pirmininkas susitaria kitaip. Pagal 13 dalį antrajame tarpininkavimo procedūros etape šaukiami fiziniai posėdžiai vyksta Institucijos būstinėje.

- (4) Tarpininkas ir Tarpininkavimo komisijos pirmininkas bet kuriuo tarpininkavimo procedūros metu gali raštu pateikti klausimus bet kuriai valstybei narei, kuri yra ginčo šalis. Kiekviena susijusi valstybė narė gauna visų klausimų kopiją ir taip pat pateikia kitai šaliai savo raštiško atsakymo į tokius klausimus kopiją. Kiekvienai valstybei narei suteikiama galimybė raštu pateikti pastabas dėl kitos valstybės narės atsakymo per 15 darbo dienų nuo to atsakymo gavimo dienos. Laikas, skirtas rašytinėms pastaboms pateikti, neturi įtakos šio straipsnio 9 ir 16 dalyse numatytiems bendriems terminams.

B. Darbo tvarka pirmajame tarpininkavimo etape

- (5) Kai tik pagal 15 straipsnį pradedamas pirmasis tarpininkavimo etapas, Institucija pakviečia valstybes nares, kurios yra ginčo šalys, abipusiu susitarimu iš tarpininkų sąrašo pasirinkti tarpininką, kurį pagal 7 straipsnio 4 dalį skiria Valdancioji taryba. Tarpininkas paskiriamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pirmojo etapo pradžios. Jei nepavyksta pasiekti bendro susitarimo dėl tarpininko pasirinkimo, Institucija nedelsdama paskiria tarpininką, atsižvelgdama į ginčo pobūdį ir į sąrašė esančių tarpininkų patirtį, kompetenciją ir dalyvavimo galimybes.
- (6) Tarpininkas, pasikonsultavęs su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, nusprendžia dėl tinkamiausio proceso organizavimo būdo, kad būtų suderinti skirtingi požiūriai ir rastas veiksmingiausias ir efektyviausias ginčo sprendimas. Visų pirma tarpininkas gali organizuoti valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, susitikimus, konsultuoti jas kartu arba atskirai ir teikti bet kokią papildomą paramą, kurios prašo susijusios valstybės narės. Tais atvejais, kai tarpininkas pageidauja susitikti arba kalbėtis su viena iš valstybių narių, kuri yra ginčo šalis, jis iš anksto ir kuo greičiau po savo vienašališko susitikimo ar pokalbio su pirmąja valstybe nare apie tai informuoja kitą valstybę narę.
- (7) Tarpininkas padeda valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys, diskutuoti, kad būtų išspręstas ginčas. Tarpininkas nešališkai ir skaidriai padeda valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys, išsiaiškinti klausimą ir bendru sutarimu priimti neprivalomą nuomonę, kurioje būtų pateiktas abiem pusėms priimtinas sprendimas. Tarpininkas užtikrina informacijos perdavimą ir skatina valstybes nares priimti tokį sprendimą.
- (8) Tarpininkas gali konsultuoti valstybes nares, kurios yra ginčo šalys, ir siūlyti joms sprendimą, atsižvelgdamas į ES *acquis* ir kitus aiškinamuosius dokumentus, kuriuos pateikia Sąjungos teisės aktais įgaliotos specializuotos įstaigos. Susijusios valstybės narės gali priimti arba atmesti siūlomą sprendimą ir susitarti dėl kitokio sprendimo. Tarpininkas jokia būdu negali atitinkamoms valstybėms narėms primesti sprendimo ar pareikšti nuomonės dėl to, kuri iš valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, yra teisi ar neteisi.
- (9) Valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, ir tarpininkas stengiasi priimti neprivalomą nuomonę bendru sutarimu per 45 darbo dienas nuo tarpininko paskyrimo. Labai

sudėtingų ginčų atveju tarpininkas, susitaręs su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, gali pratęsti terminą dar 15 darbo dienų, kad būtų galima pradėti tolesnes diskusijas. Tarpininkas nedelsdamas informuoja Instituciją apie susitarimą dėl tokio pratęsimo.

- (10) Iki 9 dalyje numatytų terminų pabaigos tarpininkas raštu pateikia faktinės ataskaitos projektą valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys, ir Institucijai. Susitaręs su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, tarpininkas gali prašyti papildomai 10 darbo dienų ataskaitai parengti. Ataskaitos pavyzdys pridedamas prie šių procedūros taisyklių. Tarpininkas susijusioms valstybėms narėms suteikia 15 darbo dienų pastaboms dėl ataskaitos projekto ir, kai taikoma, neprivalomos nuomonės pateikti. Jei turi būti priimta neprivaloma nuomonė, Institucija per tą patį laikotarpį užtikrina, kad neprivaloma nuomonė atitiktų ES *acquis*. Apsvarstęs per nustatytą terminą pateiktas pastabas tarpininkas per 15 darbo dienų susijusioms valstybėms narėms ir Institucijai raštu pateikia galutinę faktinę ataskaitą ir, kai taikytina, neprivalomą nuomonę.

C. Darbo tvarka antruoju tarpininkavimo etapu

- (11) Kai tik Institucija pradeda antrąjį tarpininkavimo etapą pagal 16 straipsnį, pirmininkas nedelsdamas paskiria Tarpininkavimo komisijos ekspertų grupę pagal 8 straipsnio C punktą („Sudėtis“), išskyrus atvejus, kai Tarpininkavimo komisija posėdžiauja visa sudėtimi. Ekspertų grupė paskiriama per 10 darbo dienų nuo antrojo tarpininkavimo etapo pradžios, o pirmininkas apie jos sudėtį informuoja valstybes nares, kurios yra ginčo šalys, ir Instituciją.
- (12) Tarpininkavimo komisijos pirmininkas, pasikonsultavęs su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, priima sprendimą dėl tinkamiausio proceso organizavimo metodo, kad būtų galima suderinti skirtingus požiūrius ir kuo veiksmingiau bei efektyviau išspręsti ginčą.
- (13) Tarpininkavimo komisijos pirmininkui paprašius ir pasikonsultavus su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, sušaukiamas posėdis, kad būtų galima pateikti pastabas žodžiu. Likus ne mažiau kaip 15 darbo dienų iki posėdžio Institucija praneša šalims apie posėdžio datą, laiką, vietą ir tvarką. Posėdyje gali dalyvauti šie asmenys:
- a) pirmininkas ir pirmininko pavaduotojai;
 - b) ginčą nagrinėjantys Tarpininkavimo komisijos arba ekspertų grupės ekspertai, priklausomai nuo atvejo, įskaitant pranešėją;
 - c) valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, paskirti joms atstovauti nacionaliniai atstovai, kuriems gali padėti kiti tos pačios valstybės narės ekspertai;
 - d) atitinkamų valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, nacionaliniai ryšių palaikymo pareigūnai;
 - e) Komisijos ekspertai, Institucijos ekspertai ir socialinių partnerių organizacijos ekspertai, kurie gali dalyvauti kaip patarėjai, kaip nustatyta 19 dalyje.

- (14) Tarpininkavimo komisijos pirmininkas užtikrina, kad valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys, per posėdį būtų suteiktas vienodas pasisakymo laikas. Per posėdį Tarpininkavimo komisija gali pateikti klausimus visoms valstybėms narėms. Kiekviena valstybė narė, kuri yra ginčo šalis, per 15 darbo dienų nuo posėdžio dienos Tarpininkavimo komisijai ir kitai (-oms) valstybei (-ėms) narei (-ėms), kuri (-ios) yra ginčo šalis (-ys), gali pateikti papildomas rašytines pastabas dėl bet kurio posėdžio metu kilusio klausimo. Papildomoms rašytinėms pastaboms pateikti skirtas laikas neturi įtakos bendram antrojo tarpininkavimo etapo užbaigimo terminui, kaip numatyta šio straipsnio 16 dalyje.
- (15) 7 ir 8 dalys taikomos *mutatis mutandis*.
- (16) Valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, ir Tarpininkavimo komisija stengiasi priimti neprivalomą nuomonę bendru sutarimu per 45 darbo dienas nuo Tarpininkavimo komisijos arba ekspertų grupės paskyrimo, priklausomai nuo konkretaus atvejo, kaip numatyta 11 dalyje. Labai sudėtingų ginčų atveju Tarpininkavimo komisijos pirmininkas, susitaręs su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, gali pratęsti terminą dar 15 darbo dienų, kad būtų galima pradėti tolesnes diskusijas. Pirmininkas nedelsdamas informuoja Instituciją apie susitarimą dėl tokio pratęsimo.
- (17) Iki 16 dalyje numatytų terminų pabaigos pranešėjas raštu pateikia faktinės ataskaitos projektą valstybėms narėms, kurios yra ginčo šalys, ir Institucijai. Susitaręs su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, pranešėjas gali prašyti papildomai 10 darbo dienų ataskaitai parengti. Ataskaitos pavyzdys pridedamas prie šių procedūros taisyklių. Pranešėjas atitinkamoms valstybėms narėms suteikia 15 darbo dienų pastaboms dėl ataskaitos projekto ir atitinkamais atvejais neprivalomos nuomonės pateikti. Jei turi būti priimta neprivaloma nuomonė, Institucija per tą patį laikotarpį užtikrina, kad neprivaloma nuomonė atitiktų ES *acquis*. Apsvarstęs per nustatytą terminą pateiktas pastabas pranešėjas per 15 darbo dienų raštu pateikia galutinę faktinę ataskaitą ir, kai taikoma, neprivalomą nuomonę atitinkamoms valstybėms narėms, Tarpininkavimo komisijai ir Institucijai.
- (18) Pasibaigus antrajam tarpininkavimo etapui, Tarpininkavimo komisijos ekspertų grupės veikla nutraukiama. Tačiau pirmininkas gali nuspręsti, kad ta pati ekspertų grupė būtų pasitelkta suderinti skirtingus požiūrius keliuose ginčiuose, ypač tais atvejais, kai kyla keli susiję ar panašūs ginčai.

D. Ekspertų, kaip patarėjų, dalyvavimas

- (19) Valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, prašymu ir joms sutikus, tarpininkas arba Tarpininkavimo komisijos pirmininkas kviečia valstybių narių, Komisijos ir Institucijos ekspertus dalyvauti kaip patarėjus pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 3 ir 5 dalis. Tokie ekspertai dalyvauja tarpininkavimo procedūroje teikdami nuomones, rekomendacijas ir pasiūlydami sprendimus, kuriais siekiama

suderinti skirtingus valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, požiūrius ir priimti neprivalomą nuomonę.

- (20) Jei ginčas susijęs su klausimais, susijusiais su kolektyvinių sutarčių nuostatomis valstybėse narėse, kuriose socialiniai partneriai yra kompetentingi jas taikyti, prižiūrėti, aiškinti ir užtikrinti jų vykdymą, tarpininkas ir Tarpininkavimo komisijos pirmininkas konsultuojasi su kompetentingomis socialinių partnerių organizacijomis, kad išklaustų jų nuomonę atitinkamais klausimais. Tai nedaro poveikio socialinių partnerių savarankiškumui pagal steigimo reglamento 1 straipsnio 3 ir 6 dalis. Pagal steigimo reglamento 17 straipsnį paskirtos Sąjungos lygmens socialinių partnerių organizacijos Institucijai praneša apie pirmąjį kontaktinį centrą, per kurį perduodami visi pranešimai, įskaitant tarpininkavimo metu vykstančias konsultacijas.
- (21) Tarpininkas arba Tarpininkavimo komisijos pirmininkas atsižvelgia į ekspertų, dalyvaujančių kaip patarėjai, pateiktas nuomones, rekomendacijas ir siūlomus sprendimus, taip pat į socialinių partnerių organizacijų, su kuriomis konsultuotasi, pareikštas nuomones, kad būtų galima suderinti skirtingus valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, požiūrius ir priimti neprivalomą nuomonę.

E. Abiem tarpininkavimo etapams taikoma darbo tvarka

- (22) Tais atvejais, kai ginče yra priešaringos informacijos, įrodymų, faktų ir aplinkybių, kurių atitinkamos valstybės narės negali patikrinti, arba kai reikia surinkti daugiau informacijos, kad tarpininkavimo procedūra būtų vykdoma įprasta tvarka, tarpininkas arba Tarpininkavimo komisijos pirmininkas atitinkamų valstybių narių nacionaliniams atstovams gali pasiūlyti prašyti Institucijos koordinuoti ir remti suderintą ar bendrą patikrinimą pagal steigimo reglamento 8 ir 9 straipsnius.
- (23) Suderinto ar bendro patikrinimo metu surinkta informacija pateikiama ataskaitoje, kaip numatyta steigimo reglamento 9 straipsnio 6 dalyje, atitinkamoms valstybėms narėms ir tarpininkui arba Tarpininkavimo komisijos pirmininkui, o neskelbtina informacija ir asmens duomenys tinkamai apdorojami. Laikotarpiu nuo tarpininko arba Tarpininkavimo komisijos pirmininko pasiūlymo pateikimo iki ataskaitos gavimo sustabdomas bendrų pirmojo arba antrojo tarpininkavimo etapo užbaigimo terminų, numatytų šio straipsnio 9 ir 16 dalyse, vykdymas. Jei atitinkamos valstybės narės nesutaria dėl tarpininko arba Tarpininkavimo komisijos pirmininko pasiūlymo ir dėl to tarpininkavimo procedūra negali vykti įprasta tvarka, tarpininkavimo procedūra gali būti nutraukta pagal 18 straipsnio 2 dalies c punktą.
- (24) Tarpininkas arba Tarpininkavimo komisijos pirmininkas gali prašyti Institucijos pagalbos tais atvejais, kai reikia paaiškinti klausimus, susijusius su konkrečių teisės aktų taikymu, arba bet kokią kitą informaciją, kurios reikia, kad tarpininkas arba Tarpininkavimo komisija galėtų padėti valstybėms narėms susitarti dėl neprivalomos nuomonės. Laikotarpiu nuo pagalbos prašymo pateikimo iki prašomos informacijos gavimo sustabdomas bendrų terminų, per kuriuos turi būti

užbaigtas pirmasis arba antrasis tarpininkavimo etapas, kaip numatyta šio straipsnio 9 ir 16 dalyse, vykdomas.

- (25) Tarpininkavimo procedūros darbo kalba yra anglų kalba, nebent valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, ir tarpininkas pirmajame tarpininkavimo etape arba Tarpininkavimo komisijos pirmininkas antrajame tarpininkavimo etape bendrai susitaria kitaip. Tai nedaro poveikio Institucijos teikiamoms vertimo žodžiu ir raštu paslaugoms.
- (26) Institucija teikia sekretoriato paslaugas, įskaitant bet kokias vertimo raštu ir žodžiu paslaugas, reikalingas, tinkamam tarpininkavimo procedūros vykdymui abiejuose tarpininkavimo etapuose, įskaitant posėdžius.

F. Pagreitintas tarpininkavimas

- (27) Valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, kartu su tarpininku pirmuoju tarpininkavimo etapu arba Tarpininkavimo komisijos pirmininku antruoju tarpininkavimo etapu gali bendrai susitarti dėl orientacinių terminų, kurie yra trumpesni nei nustatytieji darbo tvarkoje, su sąlyga, kad galima išlaikyti procedūros ir neprivalomos nuomonės kokybę.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20 straipsnis

Valstybių narių, kurios yra ginčo šalys, teikiami pranešimai

- (1) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 12 dalį per tris mėnesius nuo neprivalomos nuomonės priėmimo valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, Institucijai praneša, kokių priemonių jos ėmėsi siekdamos atsižvelgti į nuomonę.
- (2) Valstybės narės, kurios yra ginčo šalys ir kurios nesiėmė priemonių siekdamos atsižvelgti į per tarpininkavimo procedūrą priimtą neprivalomą nuomonę, per tris mėnesius nuo jos priėmimo nurodo Institucijai priežastis, kodėl jos neatsižvelgė į neprivalomą nuomonę.

21 straipsnis

Institucijos teikiami pranešimai

- (1) Pagal steigimo reglamento 13 straipsnio 13 dalį Institucija du kartus per metus praneša Komisijai apie jos vykdyto tarpininkavimo rezultatus ir nurodo atvejus, kai veiksmų nesiimta. Pranešimai teikiami pirmojo ketvirčio pabaigoje (už praėjusių metų 3 ir 4 ketvirčius) ir 3 ketvirčio pabaigoje (už tų pačių metų 1 ir 2 ketvirčius).
- (2) Institucija stebi, kaip valstybės narės įgyvendina per pirmąjį ir antrąjį tarpininkavimo etapus priimtą neprivalomą nuomonę, ir imasi tolesnių veiksmų ir kasmet tokią informaciją pateikia Valdančiajai tarybai.

22 straipsnis

Vertinimas

- (1) Ne vėliau kaip per 36 mėnesius nuo šių procedūros taisyklių įsigaliojimo, o vėliau – kas 24 mėnesius įvertinamas šių taisyklių veiksmingumas ir funkcionalumas. Prireikus, pasikonsultavus su valstybėmis narėmis, Valdančiajai tarybai bus siūlomi pakeitimai šioms priemonėms patobulinti, remiantis ankstesniais mėnesiais įgyta patirtimi.
- (2) Ne vėliau kaip praėjus vieneriems metams nuo steigimo reglamento 40 straipsnio 1 dalyje nurodyto vertinimo Institucija, remdamasi tuo vertinimu, įvertina poreikį keisti šias procedūros taisykles ir, jei reikia, Valdančiajai tarybai pasiūlo šių procedūros taisyklių pakeitimus.

23 straipsnis

Įsigaliojimas

Šios procedūros taisyklės įsigalioja kitą dieną po to, kai jas patvirtina Valdančioji taryba.

PRIEDAI

I. **Kvietimas pareikšti susidomėjimą skirti tarpininkus / Tarpininkavimo komisijos narius, Tarpininkavimo komisijos pirmininką ir pirmininko pavaduotojus, kaip numatyta 7 straipsnio 2 dalyje ir 8 straipsnio 2 dalyje**

Tikslas. Skirta valstybių narių Valdančiosios tarybos nariams, kad jie paskirtų asmenis tarpininkų, Tarpininkavimo komisijos ekspertų, Tarpininkavimo komisijos pirmininko ir pirmininko pavaduotojo pareigoms eiti. Pateikta informacija taip pat bus kaupiama dokumente, kad valstybės narės, kurios yra ginčo šalys, galėtų pasirinkti tarpininką, geriausiai atitinkantį ginčo pobūdį, o pirmininkas galėtų sudaryti ekspertų grupę, atsižvelgdamas į ginčo pobūdį ir sritį.

1. **Paskirtojo asmens duomenys**

- Vardas ir pavardė
- Skiriančioji nacionalinė institucija (darbdavys)
- Skiriančiosios nacionalinės institucijos adresas, kontaktiniai duomenys, e. pašto adresas
- Valstybė narė / pilietybė
- Dabartinės pareigos / darbo pobūdis / duomenys apie darbdavį
- Pagrindinės funkcijos

2. **Paskirtojo asmens profesinė patirtis ir įgūdžiai**

- Profesinė patirtis
- Kalbų mokėjimas
- Ekspertinių žinių sritis (-ys), susijusi (-ios) su teisinėmis sritimis, patenkančiomis į EDI tarpininkavimo sritį
- Atitinkama darbo patirtis, susijusi su teisinėmis sritimis, patenkančiomis į EDI tarpininkavimo sritį
- Tarpininkavimo ir (arba) ginčų sprendimo patirtis
- Patirtis kolektyvinių sutarčių ir (arba) darbo santykių srityje

3. **Paskyrė:** [Valstybės narės Valdančiosios tarybos narys]

4. **Paskirtas eiti pareigas:**

- tarpininko
- Tarpininkavimo komisijos eksperto
- Tarpininkavimo komisijos pirmininko
- Tarpininkavimo komisijos pirmininko pavaduotojo

- 5. Trumpas paaiškinimas ir (arba) pagrindimas, kodėl asmuo skiriamas punkte nurodytoms pareigoms eiti**

II. Deklaracija apie interesų konflikto nebuvimą, nurodyta 7 straipsnio 5 dalyje

Tikslas. Turi pasirašyti kiekvienas asmuo, paskirtas tarpininku, Tarpininkavimo komisijos ekspertu, Tarpininkavimo komisijos pirmininku ar pirmininko pavaduotoju, ir ekspertai, dalyvaujantys kaip patarėjai, kad deklaruotų, jog nėra interesų konflikto situacijoje.

Kaip reikalaujama 2021 m. lapkričio 10 d. Valdančiosios tarybos sprendimu Nr. 16/2021 priimtų procedūros taisyklių 4 straipsnio 4 dalyje, aš, toliau pasirašęs, pareiškiu, kad nėra iškilęs joks esamas ar galimas interesų konfliktas, kuris galėtų daryti neigiamą poveikį mano toliau nurodytų pareigų, kurias įsipareigojau tinkamai ir deramai eiti, vykdymui:

- tarpininkas
- Tarpininkavimo komisijos ekspertas
- Tarpininkavimo komisijos pirmininkas
- Tarpininkavimo komisijos pirmininko pavaduotojas
- ekspertas, dalyvaujantis kaip patarėjas konkrečioje byloje, kurioje buvau paskirtas arba pakviestas dalyvauti.

Be to, kaip numatyta procedūros taisyklių 7 straipsnio 5 dalyje, įsipareigoju raštu informuoti Europos darbo instituciją, kai tik einant pareigas kyla interesų konflikto situacija, nepagrįstai nedelsdamas pateikdamas rašytinę deklaraciją, kurioje aprašoma konkreči esamo ar galimo interesų konflikto situacija.

Interesų konfliktas – tai situacija, kai manoma, kad mano privatūs interesai ir ryšiai iš tikrųjų arba galimai gali turėti neigiamos įtakos mano nepriklausomumui arba lojalumui Europos darbo institucijai ir apima:

- tiesioginius interesus (finansinė nauda, gaunama, pavyzdžiui, iš investicijų į darbą pagal sutartis, mokesčių ir t. t.);
- netiesioginius finansinius interesus (pvz., dotacijos, rėmimas ar bet kokia kita nauda);
- interesus, susijusius su mano ar mano šeimos narių profesine veikla;
- bet kokią mano narystę ar priklausymą organizacijoms, įstaigoms, klubams, kurie yra suinteresuoti Europos darbo institucijos darbu;
- bet kokius kitus interesus ar faktus, kuriuos aš, toliau pasirašiusysis, laikau svarbiais.

Jei tokia situacija susiklostytų, suprantu, kad Europos darbo institucija įvertins mano įžvelgiamą interesų konflikto situaciją ir imsis visų tinkamų priemonių, kad užtikrintų tarpininkavimo procedūros nepriklausomumą ir nešališkumą. Taigi Europos darbo institucija priims tinkamai pagrįstą sprendimą dėl mano įžvelgiamo interesų konflikto ir mano pareigų vykdymo. Įsipareigoju laikytis Europos darbo institucijos sprendimo.

Pareiškiu, duodamas garbės žodį, kad pateiktoji informacija yra teisinga ir išsami.

Vardas ir pavardė:

Parašas:

Data:

III. Ataskaitos, kurią turi parengti tarpininkas arba pranešėjas pagal 19 straipsnio 10 ir 17 dalis, pavyzdys, įskaitant 17 straipsnyje nurodytą neprivalomos nuomonės pavyzdį

Tikslas. Pirmuoju tarpininkavimo etapu tarpininkas ir antruoju tarpininkavimo etapu pranešėjas turi pateikti faktinę tarpininkavimo proceso ataskaitą. Jei tarpininkavimo procedūros metu bus rastas abiem pusėms priimtinas sprendimas, bus priimta neprivaloma nuomonė, kuri bus įtraukta į faktinę ataskaitą.

Ataskaitoje turi būti:

1. Įvadas

- Ginčo įvadas, šalys ir veiksmų, kurių imtasi prieš pradėdant tarpininkavimo procedūrą, aprašymas
- Ginčo esmė

2. Teisinės aplinkybės

- Sąjungos akto (-ų), kuriuo (-iais) grindžiamas ginčas, aprašymas

3. Problemos nustatymas

- Kiekvienos šalies pateiktos svarstomo (-ų) klausimo (-ų) versijos aprašymas
- Tarpininkas / pranešėjas apibendrina nagrinėjamą (-us) klausimą (-us) neutraliai ir be išankstinio vertinimo.

4. Klausimo nustatymas

- Klausimų, kuriems taikomas tarpininkavimas, nustatymas, susitarus su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys

5. Išnagrinėtų sprendimų rengimas ir vertinimas

- Šalių pasiūlytų sprendimų, kaip išspręsti ginčą, aprašymas ir, jei taikoma, ekspertų, kurie gali dalyvauti kaip patarėjai, išreikšta nuomonė, ir, jei taikoma, kompetentingų socialinių partnerių organizacijų išreikšta nuomonė.

6. Neprivaloma nuomonė

- Jei šalys susitaria dėl ginčo sprendimo būdo, čia turėtų būti pateikta neprivaloma nuomonė ir toliau nurodyta informacija:
 - abiem pusėms priimtinas sprendimas
 - sprendimo įgyvendinimo terminai
 - sutarti tolesni veiksmai
 - rekomendacijos

- Jei šalys nesusitaria dėl ginčo sprendimo būdo, tarpininkas / pranešėjas čia turėtų nurodyti faktus.

7. Išvada

- Tarpininko / pranešėjo baigiamosios pastabos apie tarpininkavimo atvejį (neutralios ir nevertinančios).

IV. Informacija, kurią reikia pateikti išsamiam pareiškime, nurodytame 9 straipsnio 2 dalyje

Tikslas. Kai valstybė narė pateikia EDI prašymą tarpininkauti sprendžiant ginčą, po prašymo turėtų būti pateiktas pareiškimas, kuriame aiškiai išdėstomi prašymą teikiančios (-ių) valstybės (-ių) narės (-ių) susirūpinimą keliantys klausimai. Tai bus padaryta pateikiant išsamų pareiškimą, kuris leis Institucijai nustatyti ginčo priežastį ir pobūdį.

Išsamiam pareiškime nepateikiami jokie asmens duomenys.

Išsamiam pareiškime turi būti nurodyta:

1. Bendroji informacija

- ginčo aprašymas
- dalyvaujančios valstybės narės
- nacionalinio atstovo kontaktiniai duomenys
- skirtingi požiūriai
- pagrindiniai ginčytini klausimai
- Sąjungos aktas (-ai), kuriuo (-iais) grindžiamas ginčas

2. Bendravimo ir dialogo etapas

- visų pastangų ir pasikeitimo informacija sprendžiant ginčą protokolas su nurodyta data
- ginčo sprendimo tiesioginiu būdu ir vykdant dialogą rezultatai

3. Kitas (-i) dalyvaujantis (-ys) suinteresuotasis (-ieji) subjektas (-ai)

- socialinių partnerių dalyvavimas nacionaliniu lygmeniu
- Kitas (-i) suinteresuotasis (-ieji) subjektas (-ai)

4. Su socialine apsauga susijusios bylos

- Jeigu ginčas susijęs su socialine apsauga, ar kuri nors šalis kada nors kreipėsi į Administracinę komisiją? Jei taip, pateikite išsamią informaciją, datą ir t. t.
- Atsakomybės ribojimas:
 - EDI informuos Administracinę komisiją apie visus ginčus, kurie perduodami tarpininkaujant EDI ir kurie visiškai ar iš dalies susiję su socialinės apsaugos klausimais. Šiuo tikslu išsamus pareiškimas bus perduotas Administracinei komisijai;
 - susitarusi su valstybėmis narėmis, kurios yra ginčo šalys, Administracinė komisija gali prašyti EDI perduoti su socialine apsauga susijusį klausimą Administracinei komisijai;
 - bet kuri valstybė narė, kuri yra ginčo šalis, gali prašyti EDI perduoti su socialine apsauga susijusį klausimą Administracinei komisijai;

- jeigu bet kuriuo metu po tarpininkavimo procedūros pradžios į ginčą įtraukiami nauji aspektai, susiję su socialine apsauga, kurie iš pradžių nebuvo akivaizdūs ar užfiksuoti, EDI sustabdo procedūrą ir informuoja Administracinę komisiją. Prieš pradėdama nagrinėti bylą EDI palauks Administracinės komisijos sprendimo, ar ji per nustatytą terminą paprašys perduoti ginčą;
- jei ginčai susiję su klausimu, dėl kurio reikia iš naujo aiškinti reglamentus (EB) Nr. 883/2004 ir (EB) Nr. 987/2009, tai nepateks į EDI tarpininkavimo procedūros taikymo sritį.

5. Šalių susitarimas

- Ar tiesioginio būdo ir dialogo vykdymo etape visos šalys susitarė dėl su ginču susijusios informacijos, faktų, aplinkybių ir t. t.?
- Ar visos šalys sutiko, kad ginčas būtų perduotas tarpininkauti EDI?